

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 3T/88/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120011848
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Čech
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2022:8120011848.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov, sudcom JUDr. Marekom Čechom, na hlavnom pojednávaní konanom dňa 12. apríla 2022 v Prešove takto

r o z h o d o l :

Obžalovaní:

C. T., nar. XX.XX.XXXX E. G., P. J. M., D.L. XXX/XX, M.. D.,

X. T., nar. XX.XX.XXXX E. G., P. J. M., I. XXX/XX, M.. D.,

s ú v i n n í

- z prečinu neoprávneného vyrobenia a používania platobného prostriedku, elektronických peňazí, alebo inej platobnej karty podľa § 219 odsek 1 Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, ktorý spáchali tak,

ž e

obžalovaný C. T.

- spoločným konaním, po tom, čo sa pri K. I. X. E. G., A.. Y. XX stretol so X. T. a ten mu povedal, že našiel platobnú kartu a poskytol mu ju, obvinený následne prišiel do predajne C. S. E. G. L. A.. Y. Č.. X, kde platobnú kartu, o ktorej vedel, že nepatrí X. T., neoprávnene použil tým spôsobom, že touto zaplatil v uvedenej predajni tovar v hodnote 3,40,- Eur, a to dňa 14.12.2019, v čase o 08.58 hod., čím takto neoprávnenou platbou spôsobil poškodenému C. C. škodu v celkovej výške 3,40,- Eur,

obžalovaný X. T.

- spoločným konaním, v presne nezistenej dobe dňa 14.12.2019 po 05.30 hod. našiel v smetnom koši v blízkosti zastávky MHD „. L. Y. A. E. G. peňaženku, z ktorej vybral platobnú kartu číslo XXXX XXXX

XXXX XXXX vydanú E. D. D. na meno C. C. k účtu číslo D. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, kartičku k rovnakému účtu, vizitku W. T. poradca D. a karta S. R. T. na meno pošk. C. C., pričom uvedenú platobnú kartu použil v predajni T. G. XX E. G. na ul. Y. XX dňa 14.12.2019 v čase o 08.10 hod. k bezkontaktnéj platbe za nakúpený tovar v sume 3,30,- Eur, čím poškodenému C. C. spôsobil škodu v sume 3,30,- Eur,

t e d a

obžalovaní C. T. S. X. T.

- spoločným konaním si neoprávnene obstarali platobný prostriedok a použili ho.

Z a t o i m s ú d u k l a d á

obžalovanému C. T.

Podľa § 219 odsek 1 Trestného zákona, § 54 Trestného zákona, § 38 odsek 2 Trestného zákona, pri rovnakom pomere jednej poľahčujúcej okolnosti uvedenej v § 36 písmeno l) Trestného zákona a jednej priťažujúcej okolnosti uvedenej v § 37 písmeno m) Trestného zákona, trest povinnej práce vo výmere 200 (dvesto) hodín.

obžalovanému X. T.

Podľa § 219 odsek 1 Trestného zákona, § 54 Trestného zákona, § 38 odsek 2 Trestného zákona, pri rovnakom pomere jednej poľahčujúcej okolnosti uvedenej v § 36 písmeno l) Trestného zákona a jednej priťažujúcej okolnosti uvedenej v § 37 písmeno m) Trestného zákona, trest povinnej práce vo výmere 100 (jednasto) hodín.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátorka Krajskej prokuratúry Prešov podala dňa 15.10.2020 na tunajší súd obžalobu na C. T. S. X. T. pre skutky kvalifikované ako prečin neoprávneného vyrobenia a používania platobného prostriedku, elektronických peňazí, alebo inej platobnej karty podľa § 219 odsek 1 Trestného zákona spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, ktorých sa mali dopustiť tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

Obžalovaní sa k spáchaniu skutkov uvedených vo výrokovej časti tohto rozsudku priznali a na hlavnom pojednávaní na otázky súdu, položené podľa ustanovení § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g) a h) Trestného poriadku odpovedali kladne. Súd tak po splnení zákonných podmienok v zmysle § 257 ods. 7 Trestného poriadku prijal vyhlásenie obžalovaných o vine a následne už nevykonal dokazovanie v rozsahu, v akom sa obžalovaní priznali k spáchaniu skutkov uvedených vo výrokovej časti tohto rozsudku a v súlade s § 257 ods. 8 Trestného poriadku vykonal len dokazovanie súvisiace s výrokom o treste, náhrade škody, resp. ochranných opatreniach.

Pôvodne súd vo veci rozhodol trestným rozkazom, kde uložil trest povinnej práce vo výmere 300 hodín obžalovanému T. a vo výmere 200 hodín obžalovanému T.. Okresný prokurátor, ako aj obžalovaný T. podali voči trestnému rozkazu odpor.

Súd na hlavnom pojednávaní vykonal dokazovanie výsluchom obžalovaných C. T. S. X. T., prečítaním znaleckého posudku z odboru zdravotníctva a farmácie, prečítaním odpisov z registra trestov, výpisov z ústrednej evidencie priestupkov MV SR, správ o povesti obžalovaných a podstatným obsahom spisu Okresného súdu Prešov, sp. zn. 5T/12/2019.

Pretože obžalovaní vyhlásili, že sú vinní zo spáchania skutkov uvedených vo výrokovvej časti tohto rozsudku, súd považoval za preukázané, že sa skutky stali a že ich spáchali práve obžalovaní.

Právna kvalifikácia

Po právnej stránke kvalifikoval súd konanie oboch obžalovaných ako prečin neoprávneného vyrobenia a používania platobného prostriedku, elektronických peňazí, alebo inej platobnej karty podľa § 219 odsek 1 Trestného zákona spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, pretože spoločným konaním si neoprávnene obstarali platobný prostriedok a použili ho.

Z hľadiska subjektívnej stránky obžalovaní spáchali uvedený prečin vo forme nepriameho úmyslu podľa § 15 písm. b) Trestného zákona.

Uvedenú formu zavinenia súd ustálil zo samotného spôsobu spáchania skutku, kde nepriamy úmysel možno odvodiť od skutočnosti, že obžalovaní sa k platobnej karte dostali náhodou, a túto až následne dva krát použili na zaplatenie v obchodoch, no ich úmysel nebol až natoľko intenzívny aby mohlo ísť o priamy úmysel z dôvodu, že neboli aktívny vo vzťahu k získaniu karty, nakoľko táto sa do ich dispozície dostala náhodou, no následné použitie karty (s ohľadom na ich rozumové schopnosti) preukazuje ich vedomosť o tom, že svojím konaním môžu spôsobiť porušenie alebo ohrozenie záujmu chráneného zákonom, a pre prípad, že ho spôsobia, boli s tým uzrozmenejší. V otázke zavinenia, sa pri tomto trestnom čine vyžaduje aj všeobecne nepovinný znak skutkovej podstaty trestného činu, a tým je motív spáchania činu, ktorý vychádza z dikcie ustanovenia § 219 ods. 1 Trestného zákona „na účel použiť ho ako pravý“, čo mal súd za jednoznačne preukázané, nakoľko obaja obžalovaní vedeli, že platobná karta im nepatrí, no aj tak ju pri platení používali, akoby bola ich vlastná.

Objektívna stránka prečinu neoprávneného vyrobenia a používania platobného prostriedku, elektronických peňazí, alebo inej platobnej karty podľa § 219 odsek 1 Trestného zákona je naplnená tým, že obžalovaní použili nájdenu platobnú kartu ako pravú.

Hodnotenie obžalovaných

Obžalovaný C. T. vo svojom výsluchu uviedol, že v súčasnosti nie je trestne stíhaný pre inú trestnú činnosť, je nezamestnaný, brigádnicky si privyrába, pričom mesačne zarobí cca 60 Eur.

K osobe obžalovaného C. T. súd zistil, že má v odpise registra trestov deväť záznamov, pričom v dvoch prípadoch sa na neho hľadí, akoby nebol odsúdený. Obžalovaný bol doteraz sedemkrát odsúdený k nepodmienečnému trestu odňatia slobody a jeho predchádzajúce odsúdenia sú pre rôznorodú trestnú činnosť (porušovanie povinnosti pri správe cudzieho majetku, lúpež, krádež, porušovanie domovej slobody). Posledné odsúdenie je z roku 2019, kedy bol trestným rozkazom Okresného súdu Prešov, sp. zn. 5T/12/2019 zo dňa 06.08.2019, odsúdený pre spáchanie prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov s zaradením pre jeho výkon do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. V evidencii priestupkov za roky 2015 až 2020 má uvedených 34 záznamov, pričom prevažná časť je za priestupky spáchané na úseku dopravy alebo majetkové priestupky, prípadne pre narušenie občianskeho spolunažívania. Pre tieto priestupky bol v jednom prípade napomenutý a v ostatných prípadoch mu boli ukladané pokuty v rozmedzí od 10 do 40 Eur.

V mieste bydliska je hodnotený evidenčne. Býva sám v drevenej chatrči bez elektriny, vody a soc. zariadenia. Podľa správy OO PZ D. ma v obci dobrú povest'. Alkohol požíva príležitostne.

Znalecký posudok, ktorý vypracovala znalkyňa z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria C.. T. V., za účelom vyšetrovania duševného stavu C. T. dokazuje, že obžalovaný v čase páchania skutku netrpel na žiadnu duševnú chorobu a plne chápal následky svojho konania a je schopný chápať zmysel trestného konania. U obžalovaného však zistila chronický alkoholizmus s plne rozvinutou závislosťou na úrovni III. vývojovej fázy podľa Jellinekovej klasifikácie. Keďže obžalovaný nie je duševne chorý, jeho pobyt na slobode z hľadiska psychiatrického nie je pre spoločnosť nebezpečný, preto nie je potrebné

ukladať ochranné liečenie. Uvedené podporuje aj fakt, že u obžalovaného, by pre poruchu osobnosti a nižší intelekt ochranné liečenie nespĺnilo svoj účel.

Obžalovaný X. T. vo svojom výsluchu na hlavnom pojednávaní uviedol, že nie je v súčasnosti trestne stíhaný pre inú trestnú činnosť. Má ročnú dcérku a dvojročného chlapca. Je nezamestnaný, ale poberá materské.

K osobe obžalovaného X. T. súd zistil, že doposiaľ bol dva krát súdne trestaný čo vplýva z odpisu registra trestov. V prvom prípade sa na neho hľadí, akoby nebol súdne trestaný a v druhom prípade išlo o odsúdenie rozsudkom Okresného súdu Prešov, sp. zn. 6T/102/2018 zo dňa 01.07.2019, keď bol uznaný vinným zo spáchania zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Trestného zákona, za čo mu bol uložený podmienkový trest v trvaní 3 rokov so skúšobnou dobou v trvaní 3 rokov. V evidencii priestupkov má v rokoch 2015 až 2020 uvedených 36 záznamov, pričom väčšina je za priestupky spáchané na úseku dopravy, no páchal aj majetkové priestupky, prípadne sa dopúšťal menej závažných fyzických napadnutí alebo znečisťoval verejné priestranstvo. Pre tieto priestupky mu boli ukladané pokuty v rozmedzí od 10 do 30 Eur.

V mieste bydliska je hodnotený evidenčne, poberá príspevok na maloletého syna. Býva so svojim synom a družkou v drevenej chatrči bez elektriny, vody a soc. zariadenia. Podľa správy OO PZ D. ma v obci dobrú povesť. Alkohol požíva príležitostne.

Ukladanie trestu

Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadol najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, pomer a mieru závažnosti príťažujúcich a poľahčujúcich okolností a na osoby páchatel'ov, ich pomery a možnosť ich nápravy.

Obom obžalovaným súd ukladal trest podľa § 219 ods. 1 Trestného zákona, kde zákon umožňuje uloženie trestu odňatia slobody na šesť mesiacov až tri roky.

Pri ukladaní trestu zistil súd u každého z obžalovaných jednu poľahčujúcu okolnosť, a to priznanie sa a úprimné oľutovanie trestného činu na hlavnom pojednávaní (§ 36 písm. l/ Trestného zákona). Rovnako, u každého z obžalovaných súd zistil jednu príťažujúcu okolnosť a to, že už obaja obžalovaní boli v minulosti za trestný čin odsúdení (§ 37 písm. m/ Trestného zákona). Pretože bol ustálený pomer jednej poľahčujúcej a jednej príťažujúcej okolnosti u oboch obžalovaných, súd v zmysle ustanovenia § 38 ods. 2 Trestného zákona ukladal trest v rozmedzí šesť mesiacov až tri roky.

V zmysle § 54 Trestného zákona, súd môže za prečin, za ktorý zákon umožňuje uložiť trest odňatia slobody, ktorého horná hranica sadzby trestu odňatia slobody nepresahuje päť rokov, uložiť trest povinnej práce.

Súd hodnotil osoby obžalovaných na základe jednotlivých správ o povesti, ale hlavne z odpisov registra trestov a výpismi z evidencie priestupkov. Pri obžalovanom T. súd vychádzal aj zo znaleckého posudku, kde tento posudok jednoznačne preukazuje, že obžalovaný vedel, že v čase spáchania skutku koná protiprávne, a že toto jeho konanie môže mať trestnoprávne následky, nakoľko vo výkone trestu už bol predtým niekoľko krát. Tvrdenia obhajoby o tom, že skutok nie je trestným činom poukazujú na osobnostnú štruktúru obžalovaného, spôsob spáchania skutku a škodu, ktorá je menšia ako nepatrná, a tiež na to, že skutok spáchal v dôsledku nedostatku vedomostí a skúseností, s poukazom na jeho nižší intelekt a ľahkú mentálnu retardáciu, sa vo svetle záverov znaleckého posudku a kriminálnej minulosti obžalovaného (veľa odsúdení aj značne veľké množstvo spáchaných priestupkov) tvrdenia obhajoby javia ako neopodstatnené a účelové. Pri obžalovanom T., súd bral na zreteľ hlavne na spáchané priestupky, kde podľa výšky ukladaných pokút zrejme nešlo o závažné priestupky, avšak ich početnosť v priebehu len 5 rokov je zarážajúca. V prospech obžalovaného T. hovorí jeho kritický pohľad k spáchanému skutku a skutočnosť, že poškodenému uhradil spôsobenú škodu, aj keď tento si nárok na náhradu škody v prípravnom konaní ani neuplatnil.

Preto súd obžalovanému C. T. uložil trest povinnej práce v trvaní 200 hodín, a obžalovanému X. T. uložil trest povinnej práce vo výmere 100 hodín. Obaja s uložením tohto druhu trestu súhlasili, čo potvrdila

správa od PaMÚ OS Prešov, ako aj obžalovaný v rámci svojich záverečných rečí. Pri ukladaní výmery trestov súd prihliadal aj na to, že spôsobená škoda bola zanedbateľná, čo však neznižuje spoločenskú závažnosť skutku, no v prospech obžalovaných hovorí aj značný časový odstup od spáchania skutku, až k vyneseniu meritórneho rozhodnutia na hlavnom pojednávaní (bezmála 2 a pol roka).

Zvolený druh trestu uložený obom obžalovaným, podľa názoru súdu, dostatočne reflektujú mieru nebezpečnosti ich konania, ale na druhej strane aj to, že svoje konanie dodatočne oľutovali. Uložené tresty tak, podľa predpokladu súdu, dostatočne zabezpečia ochranu spoločnosti, no súčasne aj vytvoria lepšie podmienky na ich prevýchovu k tomu, aby viedli riadny život.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 (pätnástich) dní odo dňa jeho oznámenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom Okresného súdu Prešov.